

Smanji Rizik Povećaj Bezbednost

Ka smanjenju zloupotrebe oružja
i nasilja u porodici

**UPERENO
KA TEBI**

Srbija je jedna od zemalja sa najvećim brojem vatrenog oružja po glavi stanovnika.

- **95%** vlasnika vatrenog oružja su muškarci.
- **60%** žena i **45%** muškaraca oseća se manje bezbedno kada je vatreno oružje prisutno u kući.
- **31%** osoba koje je ubio član porodice ubijeno je vatrenim oružjem, a **64%** žrtava ovih ubistava su žene.
- **39%** ubistava žena izvršeno je vatrenim oružjem, a **88%** tih ubistava počinili su njihovi muževi ili partneri.
- Smrtni ishod zloupotrebe vatrenog oružja tokom nasilja u porodici mnogo je češći, nego u kriminalnim obračunima.
- **5 od 6** masovnih ubistava u Srbiji izvršeno je vatrenim oružjem, a u pozadini su imala nasilje u porodici ili ubistvo člana porodice/ sadašnje/ bivše partnerke ili supruge.

Smrtni ishodi zloupotrebe vatrenog oružja prema tipu incidenta *

Vatreno oružje i nasilje u porodici su čvrsto povezani.

Žene su u većini slučajeva žrtve oružja zloupotrebjenog u kontekstu nasilja u porodici i partnerskim odnosima. Zloupotreba oružja nije ograničena samo na ubistva, već se vatreno oružje često koristi kao sredstvo za zastrašivanje, pretnje, vršenje psihološkog nasilja, silovanje i seksualno zlostavljanje, kontrolu žrtava i druge oblike nasilja. Najčešće se ovi oblici nasilja dešavaju u privatnoj sferi, u domaćinstvu i kući, a zbog visoke društvene tolerancije na posedovanje oružja s jedne, i nasilja u porodici s druge strane, ovi slučajevi se retko prijavljuju institucijama. U porodicama i partnerskim vezama u kojima nasilnici imaju pristup oružju postoji visok rizik da će oružje biti i zloupotrebjeno, a posledice te zloupotrebe izuzetno teške.

Cilj projekta „Smanji rizik, povećaj bezbednost“ je smanjenje rizika od zloupotrebe oružja i obezbeđivanje sigurnosti žrtava nasilja u porodici i partnerskim odnosima kroz:

- 1.** Ograničenje pristupa oružju počiniocima nasilja u porodici i partnerskim odnosima poboljšanjem procedura za izdavanje dozvola za nabavljanje, držanje i nošenje oružja, oduzimanje i vraćanje oružja.
- 2.** Uspostavljanje stalnog praćenja institucionalnih praksi u smanjenju zloupotrebe vatrenog oružja u slučajevima nasilja u porodici i partnerskim odnosima.
- 3.** Rad sa profesionalcima koji postupaju u slučajevima nasilja, naročito na otkrivanju ilegalnog oružja i smanjenju rizika od njegove zloupotrebe u slučajevima nasilja u porodici, kao i na obezbeđivanju dugoročne bezbednosti žrtava nasilja.
- 4.** Rad sa pravosuđem na razvijanju efikasnijeg odgovora na zloupotrebu vatrenog oružja u situacijama nasilja u porodici.
- 5.** Rad sa medijima radi promene svesti društva koje je veoma tolerantno na posedovanje vatrenog oružja i ne razume dovoljno posledice njegove zloupotrebe.

Projekat se sprovodi u saradnji sa policijskim službenicima, pravosuđem, multisektorskim grupama za koordinaciju i saradnju koje procesuiraju prijavljene slučajeve nasilja u porodici i partnerskim odnosima, ženskim nevladinim organizacijama koje pružaju podršku žrtvama nasilja i grupom „Novinarke protiv nasilja“.

Projekat doprinosi ostvarenju cilja br. 4 u okviru [regionalne Mape puta za kontrolu malog i lakokalibarskog naoružanja na Zapadnom Balkanu](#): do 2024. godine znatno smanjiti snabdevanje, potražnju i zloupotrebu vatrenog oružja kroz povećanje nivoa svesti o opasnosti oružja, edukaciju, promovisanje kontrole naoružanja i bolju obaveštenost.

Ovaj projekat podržava Vlada Nemačke.

* Učestalost smrtnog ishoda prema tipu incidenta, 2014-2018 (Izvor: www.seesac.org/AVMP)

Izvor: Rod i malokalibarsko oružje u Srbiji: Ključne činjenice, SEESAC, 2019